

Remiss till Boverket
Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet
för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader

Diarienummer: 3680/2021

Inledning

Sweco tackar för möjligheten att lämna remissvar på ovan nämnda förslag till föreskrift och ser positivt på initiativet att öka tydlighet och flexibilitet i BBR. Detta förslag behöver dock en omfattande omarbetning för att målet ska nås. För att bygga tillgängligt behövs stöd i lagen där samhället tydligt talar om var nivån ska ligga. Enbart funktionskrav beskriver inte det på ett tillfredställande sätt.

Roller och ansvar

Enligt SCB har cirka 10% av befolkningen en funktionsnedsättning utifrån Boverkets definition. Nästan alla berörs förr eller senare. Om inte som ung så när man blir äldre. Att bygga ett socialt hållbart samhälle innebär att även de cirka 1 miljon människor som har en funktionsnedsättning ska kunna arbeta, bo och delta i ett samhälles alla aktiviteter.

I Plan- och bygglagen finns tillgänglighetskravet redovisat redan i kapitel två som ett allmänt intresse, något som samhället ansvarar för. Det är därför rimligt att samhället då också tar fram tydliga regler på området.

I ett byggprojekt är det byggherren som bestämmer vad som ska göras. Byggherrens främsta ansvar är att, utifrån gällande lagar och regler, leverera bra avkastning på investerat kapital. Det är orimligt att förvänta sig att byggherren på en konkurrensutsatt marknad, och utan stöd av regler och allmänna råd, ska ta ansvaret för att ett byggnadsverk är tillgängligt för alla dess framtida brukare.

Reglering och kvalitetskontroll

När det gäller tillgänglighet finns idag möjligheten för kommuner att ställa krav på sakkunnig granskning genom en person som är certifierad. Det sker också ofta. Det borgar för att den färdiga utformningen bättre uppfyller samhällets krav på tillgänglighet. Många fel kan rättas till innan de byggs. Förutsättningen för att kunna göra en tillgänglighetsgranskning är dock att de krav som samhället ställer är tydliga.

En föreskrift blir inte alltid enklare för att detaljer tas bort. I det nuvarande remissförslaget är det snarare tvärtom. Genom att bara behålla funktionskraven och ta bort de allmänna råden och hänvisningarna till standarder blir föreskriften otydligare och tolkningarna kommer att bli fler. Tanken är att det ska öppna upp för nya innovativa och därmed billigare lösningar. Behov av innovativa lösningar är stort inom tillgänglighetsområdet, till exempel som att lösa hur en tröskel ska utformas både tillgängligt och fukt säkert. Vår uppfattning är att den möjligheten redan finns i BBR. Det går dock inte att vara innovativ när det gäller exakta minimimått. Människan har de mått hon har, och dessa mått är välstuderade. Kunskapen från de som ser konsekvensen av dagens byggande behöver tillvaratas, till exempel från bygglovhandläggare, byggnadsinspektörer, bostadsanpassare,

funktionshinderrörelsen, forskare och sakkunniga inom området. Det är så den nuvarande föreskriftens detaljkrav har tagits fram, genom fakta och grundforskning inom området.

Ställningstagande

Sweco stödjer initiativet att göra föreskrifter om tillgänglighet tydligare och enklare. Detta remissförslag uppfyller dock inte den ambitionsnivån. Sweco ser stora risker med att detaljregleringen tas bort och överläts åt branschen. Inom detta område krävs att myndigheterna tar fram detaljerade föreskrifter på myndighetsnivå för att vi i branschen ska kunna bygga tillgängligt och användbart för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Sweco avstyrker remissförslaget i sin helhet och förordar att Boverket utreder hur samhällets krav kan tillgodoses på ett bättre sätt.

Ulla Bergström
Divisionschef Sweco Architects

Daan Cedergren
Affärsutvecklingschef Sweco Architects